

zij een spoor en uiterst traag. De vier reacties in bloed en lumbaalvocht zijn negatief, en ook verder ontbreken alle lichamelijke verschijnselen, die op lues wijzen. De vader van patiënt is aan dementia paralytica overleden. NONNE beschouwt de pupilafwijking als het *eenige* verschijnsel van de aangeboren lues, hetgeen bij volwassenen niet eerder waargenomen schijnt te zijn.

Dr. ROHARDT. *Ein Fall von motorischer Amusie.* — Motore amusie zonder aphatische stoornissen bij een rechtshandig mensch na schedelverwonding ter hoogte van *den voet der tweede voorhoofdswinding*. Het geval brengt, wat de localisatie betreft, een bevestiging van vier door anderen waargenomen gevallen.

Th. VAN SCHELVEN. *Transversale Rückenmarksläsion.* — Onze Nederlandsche collega te Budapest beschrijft als typisch syndroom voor het transversale letsel van het achterste deel van het ruggemerg: *paraplegie van de beenen, opheffing van het diepe gevoel* (vibratiegevoel en gevoel van beweging in de, vooral de kleine, gewrichten), *ataxie*. Dit syndroom, dat door VAN SCHELVEN even kenmerkend geacht wordt voor het dwarsletsel van het achterste deel van het ruggemerg als het syndroom van BROWN-SÉQUARD voor de sagittale verwonding van één ruggemergshelft, is zeldzaam, doordat de transversale verwonding zeldzaam is en doordat bij ruggemergsletsels de spasmen vaak zóódanig overwegen, dat de ataxie niet aan het licht komt.

Z. BYCHOWSKI. *Ueber eine künstliche Umschaltung des BABINSKISCHEN Zehenphänomens.* — Wanneer men een patiënt met den reflex van BABINSKI horizontaal voorover legt en den voetzoolreflex opwekt, krijgt men, het mooist bij gebogen knie, doch ook bij andere houdingen van het been, in ongeveer een derde der gevallen een *buiging* van den grooten teen of in het geheel geen beweging in plaats van de *strekking*, die in rugligging optrad. Het verschijnsel doet zich zoowel bij hersen- als ruggemergsaandoeningen, zoowel bij oppervlakkige als diep gelegen letsels van het ruggemerg voor.

KURT MENDEL. *Transvestitismus und Homosexualität.* — Drie gevallen worden beschreven, waarin de vrouwelijke aanleg van den kinderleeftijd af bestond en het uitleven ervan door den patiënt als noodzakelijk gevoeld werd. In twee gevallen was de neiging om zich in vrouwenkleeding te kleeden sterker dan de eigenlijke homosexualiteit. In vrouwenkleeren voelen de patiënten zich gelukkig en op hun gemak, in mannenkleeren verkleed. Een vierde geval betreft een officier, die zich *in een dronkenschap* aan homosexueel optreden schuldig maakte, doch overigens sexueel volkomen normaal is en voelt.

D. J. BECK.

BOEKAANKONDIGINGEN.

J. WITTOP KONING, *Onderzoekingen over en functioneel nieronderzoek met de micro-methoden voor bepaling van stikstof en chloriden volgens IVAR BANG.* Academisch Proefschrift. Amsterdam 1918.

Dit uitstekende proefschrift bestaat uit twee gedeelten. Het eerste gedeelte is gewijd aan de beschrijving en proefondervindelijke kritiek der micro-methoden. In het algemeen worden de methoden van BANG betrouwbaar gevonden. De verschillende methoden ter onteiwitting worden vergeleken, de micro-methode voor ureumbepaling verbeterd en vergeleken met de urease-methode, waarbij blijkt, dat de micro-methode regelmatig iets hooger uitkomst geeft.

Het is jammer, en dit feit zal aan de verbreiding dezer methoden in de kliniek in den weg staan, dat zij een groote oefening vereischen. Ook het bewaren van de sterk verdunde maatvloeistoffen zal groote moeilijkheden blijven opleveren. Voor de kliniek zal

daarom de eenvoudige broomloog-methode, ten spijt van de bekende onnauwkeurigheden, voorloopig nog de aangewezen blijven.

Anders ligt de zaak, waar het geldt de wetenschappelijke bewerking van een bepaald vraagstuk en hiermede komen wij vanzelf tot het tweede gedeelte van het proefschrift. Met de micro-methode werkend heeft de schrijver in de eerste plaats de volkomen juistheid van de wetten van AMBARD kunnen vaststellen, althans wat de ureumuitscheiding betreft. De coëfficiënt van AMBARD is bij eenzelfden persoon onder normale omstandigheden standvastig. Wordt echter aan de gezonde nieren een bovenmatige eisch gesteld, in den vorm van een eiwitrijken maaltijd, dan daalt de constante. Bij nierlijders treedt deze daling niet op. De schrijver maakt m. i. de juiste gevolgtrekking, dat de gezonde nier met verhoogde functie aan den gestelden eisch beantwoordt, terwijl de zieke nier niet over deze reserve-kracht beschikt. Deze daling der constante drukt dus in cijfers de reserve-kracht der gezonde nieren uit.

Bij de studie der chloriden-uitscheiding blijkt, dat een stikstofrijk diët de chloriden-uitscheiding bevordert. De schrijver vat dit feit op dezelfde wijze op en meent, dat tengevolge van het eiwitrijke diët de nier tot sterker functie wordt aangezet en de chloriden-uitscheiding door deze *algemeene* sterkere nierfunctie bevordert wordt. Een feit van practische beteekenis voor de behandeling van nierwaterzucht. VON MONAKOW en VOLHARD hebben trouwens reeds goede uitkomsten gezien van eiwitrijk voedsel bij zuivere nephrosen. Ziehier enkele nieuwe gezichtspunten uit dit belangrijke proefschrift.

D. KLINKERT.

Kurzes Lehrbuch der physiologischen Chemie, von Dr. PAUL HÁRI, a. o. Professor der physiologischen und pathologischen Chemie an der Universität Budapest. Berlin, Verlag von JULIUS SPRINGER, 1918. (319 bladzijden). Prijs 12 mark, geb. 14.60 mark.

Dit werk is een Duitsche vertaling van een door den schrijver voor eenige jaren in het Hongaarsch uitgegeven boek. Het is bestemd voor studenten, als steun bij hun studiën over physiologie, en ook voor artsen als leidraad bij het uitvoeren van de voornaamste kwalitatieve en quantitatieve onderzoekingen. Het voldoet zeker in zoover aan een behoefte, als er wel goede groote handboeken over physiologische scheikunde bestaan, maar beknopte slechts weinige. Van deze is het boek van HÁRI wel een van de beste. Het geeft een goed overzicht van de hoofdzaken der physiologische scheikunde en voor velen is het zeker een voordeel, dat voor de uitvoering der voor den arts meest voorkomende practische onderzoekingen, voorschriften worden gegeven. Het boekje kan dan ook zeker wel aan den student in de geneeskunde, alsmede aan den practiseerenden arts goede diensten bewijzen.

RINGER.